

”Fiksu ja tunteikas,
täynnä säkenöivää älyä
ja hiljalleen kasvavaa
rakkautta.”

— DAVID NICHOLLS

”Kaikki mitä kirjalta voi
toivoa, uskomaton ja
riemastuttava lukuelämys,
josta haluaa kertoa kaikille.”

— COSMOPOLITAN

Aika ministerio

TAMMI

*NAINEN KOHTAA MIEHEN.
TULEVAISUUS KOHTAA
MENNEISYYDEN.*

Kaliane Bradley

KALIANE BRADLEY

Aikaministeriö

Suomentanut Einari Aaltonen

TAMMI

HELSINKI

Taike on tukenut tämän teoksen suomentamista.

Lainauksen Geoffrey Householdin romaanista
Ihmismetsästys suomentanut Yrjö Kivimies
Kartan suunnittelu: Barking Dog Art

Englanninkielinen alkuteos
The Ministry of Time
ilmestyi 2024 Isossa-Britanniassa
Copyright © Kaliane Bradley, 2024
Suomenkielinen laitos © Tammi ja Einari Aaltonen 2024
Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
Painettu EU:ssa
ISBN 978-952-04-5864-5

Vanhemmilleni

TUTKIMUSRETKEN LOPPU

*Franklinin kadonnut arktinen retkikunta
Avainpaikat viimeisenä vuonna*

I

Ehkä hän tällä kertaa kuolee.

Se ei huoleta häntä. Ehkä siksi, että hän hytisee kylmästä ja hänen mielensä on jumissa. Kun ajatukset alkavat soljua, ne ovat läpikuultavia, lilluvia meduusoja. Hyytävän tuulen osuessa käsiin ja jalkoihin ajatukset läiskyvät kallon sisäpintaa vasten. Ne jäätyvät viimeiseksi.

Hän tietää kävelevänsä, vaikka tunto on jo kadonnut jaloista. Jää hänen edessään kohoaa ja vetäytyy, joten hän kulkee eteenpäin. Ase roikkuu hänen selässään ja etupuolella on laukku. Niiden paino on yhtä aikaa merkityksetön ja musertava.

Hän on hyvällä tuulella. Jos huulet eivät olisi täysin turrat, hän viheltelisi.

Hän kuulee kaukaisuudesta tykinlaukauksia. Kolme perätysten, kuin aivastuksia. Viesti alukselta.

1. luku

Haastattelija sanoi nimeni ja ajatukseni menivät solmuun. En tapaa sanoa nimeäni, en edes mielessäni. Hän oli lausunut nimeni oikein, toisin kuin ihmiset yleensä.

”Olen Adela”, hän sanoi. Hänellä oli silmälappu ja vaaleat hiukset, oljenväriset ja tankeat. ”Olen varajohtaja.”

”Niin minkä?”

”Käyhän istumaan.”

Tämä oli kuudes haastattelukierros. Olin hakemassa paikkaa organisaation sisältä. Koska kuukausipalkkaisia toimenkuvia olisi tökeröä luokitella huippusalaisiksi, tehtävän on ilmoitettu kuuluvan kategoriaan ”turvaluokitusta edellytetään”, mikä selitti sen, ettei kukaan kertonut, mihin työhön minua haastateltiin. Siitä maksettaisiin kuitenkin lähes kolme kertaa parempaa palkkaa kuin nykyisestä työstäni, joten epätietoisuus ei haitannut minua. Näin pitkälle päästäkseni minun oli täytynyt suoriutua kunnialla ensiapukurssista, haavoittuvien ihmisten suojelemiskokeesta sekä sisäministeriön Elämä Yhdistyneessä kuningaskunnassa -opintojaksosta. Tiesin, että uuteen toimenkuvaani liittyisi korkean profiilin pakolainen tai useampia ja että heillä olisi erityistarpeita, mutten tiennyt, mistä hän oli tai he olivat paenneet. Ounastelin, että he voisivat olla poliittisesti tärkeitä loikkareita Venäjältä tai Kiinasta.

Adela, ties minkä puljun varajohtaja, sipaisi vaalean, rapsahtavan kiehkuran korvan taa.

”Äitihän oli pakolainen”, hän totesi. Älytön tapa aloittaa haastattelu.

”Kyllä vain.”

”Kambodžasta”, hän sanoi.

”Kyllä vain.”

Minulta oli kysytty samaa jo pari kertaa aikaisemmin edellisillä haastattelukierroksilla. Yleensä sitä kysyttiin nousevalla intonaatiolla, jotta voisin korjata mahdollisesti väärän tiedon, koska eihän kukaan ole kotoisin Kambodžasta. Et näytä kambodžalaiselta, oli eräskin pelle möläyttänyt ja lehahtanut heti punaiseksi kuin merkkivalo, koska haastattelu taltioitiin henkilökunnan koulutustarkoituksiin. Hän sai taatusti varoituksen siitä hyvästä. Minusta sanotaan niin usein ja tarkoitetaan: näytät häntäpäin valkoiselta – ehkä espanjalaiselta – etkä ollenkaan siltä, että kansanmurha varjostaa sinua, mikä on hyvä juttu, koska sellainen saa ihmiset vaivautumaan.

Kansanmurhaan liittyvää jatkoa ei seurannut (Onko sinulla vielä sukua siellä *ymmärtävä mutristus*? Käytkö koskaan kotipuolella *osaaottava hymy*? Kaunis maa *murheellinen ilme*. Kun kävin siellä *kyynelkimmellystä silmäkulmassa*. Todella ystävällistä väkeä...). Adela tyytyi vain nyökkäämään. Mietin, päätyisikö hän harvinaiseen neljänteen vaihtoehtoon ja julistaisi, että Kambodža on paska maa.

”Äitini ei luonnehtisi itseään pakolaiseksi, tai edes entiseksi pakolaiseksi”, lisäsin. ”Sellaisen kuuleminen tuntuu aina oudolta.”

”Ihmiset, joiden parissa tulet tekemään töitä, eivät luultavasti hekään ajattele itsestään niin. Me suosimme nimitystä ’ekspatriaatti’. Ja vastaus kysymykseesi kuuluu: olen ekspatriaattiosaston varajohtaja.”

”Ja ekspatriaatit tulevat...?”

”Historiasta.”

”Anteeksi kuinka?”

Adela hymähti. ”Vastuualueemme on aikamatkustus”, hän sanoi kuin olisi puhunut kahvinkeitimestä. Tervetuloa ministeriöön.”

*

Jokainen, joka on nähnyt elokuvan aikamatkuksesta, luke-
nut sitä käsittelevän kirjan tai äitynyt liikenneruuhkassa
pohtimaan aikamatkustuksen mahdollisuutta, tietää että sa-
malla hetkellä kun alkaa pohtia ajassa siirtymisen fysiikkaa,
hautautuu kukkuun. Kuinka se toimii? Kuinka se *voisi* toi-
mia? Olen olemassa yhtä aikaa tämän kertomuksen alussa ja
lopussa, mikä on eräänlaista aikamatkustusta, ja voin kertoa:
asiaa on turha märehtii. Ei tarvitse tietää muuta kuin se, että
lähitulevaisuudessa Ison-Britannian hallitus on kehittänyt
keinon matkustaa ajassa mutta ei ole vielä kokeillut sitä.

Jotta menneisyyden muuttamisesta ei seuraisi kaaos
– mikäli ”historiaa” ylipäätään voi pitää yhtenäisenä ja ai-
nutlaatuisena kronologisena narratiivina: silkkaa kukkua
sekin – sovittiin, että menneisyyden ihmisiä poimittaisiin
vain sota-alueilta ja luonnonmullistusten ja epidemioiden
keskeltä. Nykyaikaan päätyvät ekspatriaatit olisivat joka ta-
pauksessa kuolleet omana aikanaan. Niinpä heidän noukki-
misensa menneisyydestä ei vaikuttaisi tulevaisuuteen millään
tavalla.

Kenelläkään ei ollut aavistustakaan siitä, miten aikamat-
kustus vaikuttaisi ihmiskehoon. Myös sen takia oli välttämä-
töntä valita ihmisiä, jotka olisivat kuolleet omana aikanaan,
he kun saattaisivat kuolla myös meidän aikanamme niin

kuin meren syvyyksistä rannalle nostetut kalat. Ehkä ihmisen hermojärjestelmä ei kestä kuin muutamaa eri aikakautta. Jos heihin iskisi sukeltajantaudin temporaalinen vastine ja he liiskaantuisivat ministeriön laboratoriossa punertavan harmaaksi mössöksi, kyseessä ei olisi, ainakaan tilastollisesti, murha.

Jos ”ekspatriaatit” pysyisivät hengissä, se tarkoittaisi sitä, että he olisivat ihmisiä, mikä mutkistaisi tilannetta. Kun ollaan tekemisissä pakolaisten kanssa, etenkin kun heitä on paljon, on parempi olla ajattelematta heitä ihmisinä. Muuten byrokratiasta tulee raskasta. Toki yleisten ihmisoikeuksien ulottaminen ekspatriaatteihin sai heidät täyttämään sisäministeriön turvapaikanhakijoille asettamat kriteerit. Aikamatkustamisen tarkastelu pelkästään fysiologiselta kantilta olisi eettisesti kestävämpi. Jotta tiedettäisiin, pärjäisivätkö ekspatriaatit todella tulevaisuudessa, heidän pitäisi elää siellä alituisen tarkkailun alaisuudessa, mihin tehtävään sain nyt kuulla hyvällä menestyksellä pyrkineeni. Meitä kutsuttiin linkeiksi, arvatenkin siksi, että ”avustajat” kuuluivat alempaan palkkaluokkaan.

Kieli oli muuttunut huomattavasti sitten 1800-luvun. ”Siisti” tarkoitti ennen vanhaan ”puhdasta”. ”Gay” tarkoitti ”iloista”. ”Hullujenhuone” on nykyään ”mielisairaala”, mutta tarkoitus on edelleen pitää potilas eristyksissä ja turvassa.

Meille kerrottiin, että ekspatriaatteja siirrettiin meidän aikaamme turvaan. Kieltäydyimme näkemästä verta ja hiustukkoja pöpilän lattialla.

*

Olin innoissani, kun sain työpaikan. Olin jumiutunut vakinaiseen virkaan puolustusministeriön vieraiden kielten

osastolla. Toimin Kaakkois-Aasiaan, erityisesti Kambodžaan, erikoistuneena kääntäjä-konsulttina. Olin oppinut kääntämiäni kieliä yliopistossa. Vaikka äiti oli puhunut lapsille khmeriä, siitä ei ollut jäänyt mieleeni paljoakaan. Astuin verenperintöni ääreen ulkomaalaisena.

Pidin työstäni vieraiden kielten osastolla, mutta halusin kouluttautua agentiksi. Epäonnistuttuani kahdesti kenttäkoulutuksen pääsykokeissa urani oli kuitenkin päätynyt tuuliajolle. Tämä ei ollut sitä, mitä vanhempani olivat ajatelleet varalleni. Kun olin pieni, äidillä oli omat haaveensa. Hän halusi minun ryhtyvän pääministeriksi. Pääministerinä ”tekisin jotakin” Ison-Britannian ulkopoliitikalle ja kutsuisin vanhempani hienoille valtiollisille illallisille. Minulla olisi autonkuljettaja. (Äitini ei pitänyt ajamisesta, joten oma autonkuljettaja oli tärkeä.) Valitettavasti äitini iskosti minuun myös vakaumuksen, että juoruilu ja valehteleminen vaikuttaisivat karmaani kielteisesti – se tehdään selväksi buddhalaisuuden neljännessä jalossa totuudessa – joten jo kahdeksanvuotiaana poliittinen urani oli ohi ennen kuin se oli ehtinyt edes alkaa.

Nuorempi sisareni oli minua huomattavasti parempi teeskentelijä. Siinä missä minä olin kuuliainen kielenkäyttäjä, hän puolestaan oli sanoissaan väistelevä ja tulisieluinen. Sen takia minusta tuli kääntäjä ja hänestä tuli kirjailija – tai ainakin hän yritti ryhtyä kirjailijaksi vaikka päätyikin kustannustoimittajaksi.

Sain huomattavasti parempaa palkkaa kuin sisareni, ja koska vanhempani ymmärsivät, mitä tein työkseni, sanoisin että karma oli puolellani. Siskoni sanoisi että painu helvettiin tai jotakin sinne päin. Tosin hyväntahtoisesti, luulisin.

*

Vielä samana päivänä, jona meidän oli määrä kohdata ekspatriaatit, riitelimme sanasta ”ekspatriaatti”.

”Jos he ovat pakolaisia”, sanoi Simellia, yksi muista linkeistä, ”meidän pitäisi kutsua heitä pakolaisiksi. He eivät ole asettumassa huvilaan Etelä-Ranskaan.”

”He eivät välttämättä koe olevansa pakolaisia”, varajohtaja Adela sanoi.

”Onko kukaan kysynyt, mitä mieltä he itse ovat?”

”Lähinnä he kuvittelevat, että heidät on kaapattu. Tuhatyhdeksänsataakuusitoista luulee olevansa vihollisen linjojen takana. Tuhatkuusisataakuusikymmentäviisi puolestaan uskoo olevansa kuollut.”

”Ja heidät siis luovutetaan meidän hoteisiimme *tänään?*”

”Hyvinvointiryhmän mielestä heidän sopeutumisensa häiriintyy, jos heitä pidetään tämän pidempään osastolla”, Adela totesi kuivasti kuin asiakirjamappi.

Me – tai oikeastaan Simellia ja Adela – kiistelimme yhdessä ministeriön lukemattomista huoneista, jonka yleisilme oli kivenharmaa, jossa valaisimet oli upotettu kattoon ja joka oli sillä tavalla tavanomainen, että oli helppo arvata oven johtavan toiseen samanlaiseen huoneeseen ja sen jälkeen kolmanteen ja niin edelleen. Tällaiset tilat ovat omiaan lietsoimaan byrokratiaa.

Tämän oli määrä olla meidän viiden linkin, Simellian, Ralphin, Ivanin, Edin ja minun, viimeinen varsinainen infotilaisuus. Olimme läpäisseet kuusivaiheisen työhaastatteluprosessin, jonka kuluessa meitä oli kurmotettu oikein kunnolla. *Oletko saanut tuomiota lainvastaisesta toiminnasta tai oletko sekaantunut toimintaan, josta saattaisi koitua uhkaa korkeaa turvaluokitusta edellyttävässä tehtävässä?* Valmistautumisjakso oli kestänyt yhdeksän kuukautta. Loputtomiin työryhmäkokouksia ja taustojen tarkistamista. Peitevirkojen

luomista edellisten toimenkuviemme varaan (puolustusministeriössä, diplomaattikunnassa, ja sisäministeriössä). Nyt istuimme tässä huoneessa ritisevien hehkulamppujen alla ja olimme valmiita tekemään historiaa.

”Eikö heidän sopeutumisensa häiriinny”, Simellia kysyi, ”kun heidät talutetaan maailmaan tilanteessa, jossa he kuvittelevat olevansa tuonpuoleisessa tai länsirintamalla? Kysyn tätä sekä psykologina että ihmisenä, jolla on normaali empatiakyky.”

Adela kohautti olkapäitään.

”Onhan se mahdollista. Mutta tähän maahan ei ole koskaan aikaisemmin päästetty ekspatriaatteja menneisyydestä. Geneettiset mutaatiot saattavat viedä heiltä hengen alle vuodessa.”

”Onko se todennäköistä?” kysyin huolestuneena.

”Emme tiedä, mikä on todennäköistä. Siksi teidät viisi on tähän työhön palkattu.”

*

Ministeriön valitsema kokoushuone, jossa historiaa oli määrää tehdä, huokui vanhanaikaisen seremoniallista tunnelmaa: puupanelointeja, öljymaalauksia ja katto korkealla. Tunnelma oli huomattavasti hohdokkaampi kuin konttoritiloissa. Luulen, että joku draamantajuinen hallintoryhmän jäsen oli vastannut järjestelyistä. Huone oli luultavasti pysynyt samanlaisena 1800-luvulta saakka. Jo silloin auringonvalo oli arvatenkin tihkunut kelmeänä ikkunoiden läpi. Ohjaajani Quentin oli jo paikalla. Hän näytti huonovointiselta, mikä joissakin ihmisissä kieli kiihtymyksestä.

Kaksi virkailijaa saattoi ekspatriaattini sisään ovesta huoneen toisessa päässä ennen kuin olin ehtinyt sopeutua ajatukseseen, että hän oli tulossa.

Hän oli kalpea ja riutunut. Hänen hiuksensa oli leikattu niin lyhyiksi, että kiharat olivat tiessään. Hän käänteli päätänsä puolelta toiselle ja katsoi ympärilleen huoneessa, ja näin hänen vaikuttavan nenänsä sivulta: se oli kuin kasvoista esiin puskeva kasvihuonekukka. Se oli hätkähdyttävän näyttävä ja kookas. Hänen kasvopiirteensä olivat häikäisevän rehevät ja saivat hänet näyttämään hyperrealistiselta.

Hän seisoj hyvin ryhdikkäästi ja silmäili ohjaajaani. Jokin minussa oli saanut hänet tarkastelemaan kasvojani ja sen jälkeen katsomaan sivuun.

Astuin lähemmäksi ja hänen katseensa häilähti.

”Komentaja Gore?”

”Niin.”

”Olen linkkinne.”

*

Graham Gore (komentaja, kuninkaallinen laivasto, n. 1809–1847) oli tähän mennessä viettänyt viisi viikkoa 2000-luvulla, tosin muiden ekspatriaattien tapaan hän oli tuosta ajasta ollut tolkuissaan vain muutamia päiviä. Siirtoprosessi oli johtanut kahden viikon hoitojaksoon sairaalassa. Kaksi alkujaan seitsemästä ekspatriaatista oli kuollut prosessin aikana, joten enää viisi oli jäljellä. Gorella oli ollut keuhkokuume, vakavia paleluttumia, alkavan keripukin oireita sekä useita reikiä hampaissa. Lisäksi hänellä oli kaksi murtunutta varvasta, jotka eivät olleet kuitenkaan haitanneet hänen kävelyään. Hänellä oli myös haavoja tainnuttamisen jäljiltä – hän oli ampunut kohti kahta agenttia, jotka olivat tulleet siirtämään häntä toiseen aikaan, joten kolmannen oli täytynyt turvautua etälamauttimeen.

Hän oli yrittänyt paeta ministeriön osastolta kolmesti. Hänet oli täytynyt rauhoittaa. Lakattuaan pyristelemästä

vastaan hän oli käynyt läpi perusperehdytyksen psykologien ja Viktorian ajan asiantuntijoiden ohjauksessa. Sopeutumisen helpottamiseksi ekspatriaateille kerrottiin vain välittömästi tarpeelliset tiedot. Kun hän siirtyi minun vastuulleni, hänellä oli jonkinlainen käsitys sähköverkosta, polttomootorista ja viemärijärjestelmästä. Hän ei tiennyt mitään maailmansodista, kylmästä sodasta, 1960-luvun seksuaalisesta vapautumisesta eikä terrorismin vastaisesta sodasta. Hänelle oli tehty alustavasti selkoa Brittiläisen imperiumin hajoamisesta, mutta se oli ollut hänelle liian kitkerä pala purtavaksi.

Ministeriö oli järjestänyt meille autokuljetuksen majapaikkaamme. Komentaja Gore tiesi teoriassa autoista muttei ollut aikaisemmin kulkenut sellaisella. Hän tuijotti ulos ikkunasta kasvot ilmeisesti ihmytyksestä kalvenneina.

”Jos haluatte kysyä jotain, kysykää pois. Ymmärrän, että tässä on paljon sulateltavaa.”

”Ilahduttavaa huomata, etteivät englantilaiset ole tulevaisuudessakaan menettäneet kykyään ironiseen vähättelyyn”, hän sanoi minuun katsomatta.

Hänellä oli kaulan sivulla, korvanipukan tuntumassa, luomi. Ainoassa säilyneessä daguerrotypiakuvassa hänellä oli yllään 1840-luvun asu ja ajalle tyypillinen solmio. Tuijotin luomea.

”Olemmeko me Lontoossa?” hän kysyi viimein.

”Olemme.”

”Minkä verran ihmisiä täällä asuu tätä nykyä?”

”Melkein yhdeksän miljoonaa.”

Hän painautui istuimen selkänojaa vasten ja sulki silmänsä.

”Aivan liian suuri luku voidakseen olla todellinen”, hän mumisi. ”Aion unohtaa, mitä juuri sanoitte.”

*

Ministeriö oli hankkinut meille majapaikan myöhäisviktorianisesta punatiitalosta, joka oli alun perin suunniteltu paikallisten työläisten asunnoiksi. Jos Gore olisi elänyt yli 80-vuotiaaksi, hän olisi päässyt näkemään, kun niitä rakennettiin. Hän oli kuitenkin vasta 37-vuotias eikä hän ollut päässyt kokemaan vannehameita, Dickensin *Kahtha kaupunkia* eikä työväenluokan äänioikeutta.

Hän nousi autosta ja katsoi katua kumpaankin suuntaan nuutuneesti kuin mies, joka on matkustanut mantereen halki muttei ole vielä löytänyt hotellia. Loikkasin hänen peräänsä. Yritin katsoa ympäristöä niin kuin hän sen näki. Ehkä hän kysyisi kadun varteen pysäköidyistä autoista tai katulampuista.

”Onko teillä avaimet?” hän tiedusteli. ”Vai toimivatko ovet nyt taikasanoilla?”

”Eivät, minä –”

”Seesam aukene”, hän sanoi tuimasti postiluukkuun.

Sisälle päästyämme ilmoitin laittavani teetä. Hän sanoi, että jos suinkin sopi, hän haluaisi katsella ympärilleen. Sallin sen. Hän kiersi asunnon. Hän käveli päättäväisesti, aivan kuin hän olisi odottanut vastahankaa. Kun hän palasi avokeittiöön ja nojasi ovenpieleen, sisuksiani väänsi kipeästi. Minulla oli ramppikuume ja samalla tilanteen käsittämättömyys alkoi hivuttautua minuun. Mitä kauemmin hän oli paikalla – eikä hän ollut lähdössä minnekään – sitä enemmän halusin pyristellä ulos ruumiistani. Kerrontarakennetta vääntävä voima pusersi minua, ja se tuntui joka puolella. Yritin katsoa itseäni ulkopuolisen silmin pysyäkseni tilanteen tasalla. Vedin teepussin kupin reunalle.

”Onko meidän määrä asua yhdessä?” hän kysyi.

”On. Jokainen ekspatriaatti saa vuoden ajaksi tuekseen linkin. Minun tehtävänäni on auttaa teitä sopeutumaan uuteen elämään.”

Hän risti käsivartensa ja tarkasteli minua. Hänen silmänsä olivat pähkinänruskeat, hieman vihreään vivahtavat, ja silmäripset olivat tuuheat. Ne olivat sekä huomiota herättävät että torjuvat.

”Oletteko naimaton?” hän kysyi.

”Olen. Tällainen järjestely ei ole sopimaton tällä vuosisadalla. Kunhan teidät arvioidaan valmiiksi kohtaamaan ihmisiä, jotka eivät ole tekemisissä ministeriön tai tämän hankkeen kanssa, teidän pitää puhua minusta kämppäkaverinanne.”

”Kämppäkaveri”, hän toisti halveksivasti. ”Mitä se oikein tarkoittaa?”

”Sitä että olemme kaksi yksinään elävää ihmistä, jotka jakavat asunnon vuokratulot eivätkä ole romanttisessa suhteessa keskenään.”

Hän näytti helpottuneelta.

”No, vaikka se saattaa olla tapana, en ole varma, onko moinen järjestely säädylinen”, hän sanoi. ”Mutta jos tänne on kerran päästetty asumaan yhdeksän miljoonaa ihmistä, on kenties pakko toimia niin.”

”Mmm. Kyynärpäänne vieressä on valkoinen kaappi, jossa on kädensija. Kutsumme sitä jääkaapiksi. Voisitteko avata oven ja ottaa kaapista maidon?”

Hän avasi jääkaapin ja tuijotti sen sisään.

”Kylmä kaappi”, hän sanoi kiinnostuneena.

”Niin on. Se toimii sähköllä. Teille on taidettu tehdä selkoa sähköstä –”

”Kyllä. Tiedän myös, että maa kiertää aurinkoa. Haluan säästää aikaanne.”

Hän avasi vihanneslokeron.

”Jaaha, porkkanoita on edelleen olemassa. Samoin kaalia. Kuinka tunnistan maidon? Toivottavasti on edelleen tapana käyttää lehmänmaitoa.”

”Toki. Pieni pullo lähyllyllä, sininen korkki.”

Hän tarttui pulloon ja toi sen minulle.

”Onko palvelustytöllä vapaapäivä?”

”Täällä ei ole palvelustyttöä. Ei myöskään kokkia. Teemme suurimman osan asioista itse.”

”Ahaa”, hän sanoi ja kalpeni.

*

Hän tutustui pesukoneeseen, kaasulieteen, radioon ja pölynimuriin.

”Nämä ovat palvelustytöjänne”, Gore sanoi.

”Tavallaan.”

”Missä ovat tuhannen peninkulman saappaat?”

”Sellaisia ei meillä vielä ole.”

”Näkymättömyysviitta? Auringon porotusta kestävä Ikaroksen siivet?”

”Ei niitäkään.”

Gore hymyili. ”Olette orjuuttaneet salaman voiman”, hän sanoi, ”ja käytätte sitä välttääksenne palvelijoiden palkkaamisen vaivan.”

”Niin”, sanoin, ja aloitin etukäteen suunnittelemani puheen luokkakierrosta ja kotitöistä. Sivusin minimipalkkaa, keskivertokotitalouden kokoa ja naisia työelämässä. Puhuin täydet viisi minuuttia ja kun viimein pääsin loppuun, äänessäni kuului sama epävarma sävy, johon aikoinaan turvauduin, kun anelin vanhemmiltani lupaa olla ulkona pidempään.

Kun vaikenin, hän sanoi vain: ”Ai työllisyysaste laski jyrkästi ’ensimmäisen’ maailmansodan jälkeen?”

”No siis.”

”Ehkä voisitte selittää sen minulle huomenissa.”

SEURAAVA IHASTUKSESI? KAUAN SITTEN KUOLLUT LAIVASTON KOMENTAJA GRAHAM GORE.

Kaikkialla kohahduttanut, hauska ja älykäs *Aikaministeriö* on hurmaava aikamatkustusromanssi, jossa salainen koe tuo saman katon alle viktoriaanisen tutkimusmatkailijan ja nykypäivän virkanaisen. Romanttiset tunteet ovat ehdottoman kiellettyjä, mutta pian käy ilmi, että rajojen ylittäminen saattaa olla vaarallista koko historian jatkuvuudelle.

”Fiksu, seksikäs ja eskapistinen.”

– LOS ANGELES TIMES

”Jos rakastit *Aikamatkustajan vaimoa* tai *Huomenna, huomenna ja huomenna* -jättimenestystä, tämä kirja on juuri sinulle.”

– FINANCIAL TIMES

”*Aikaministeriö* on yhtä kipiinöivä, hurmaava, hullunkurinen ja eriskummallinen kuin sen historiasta tempaistu hahmokaarti.”

– EMILY HENRY

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-5864-5